

Han sur Lesse - Natuurgebied Resteigne 14km

Hoeft het stadje Han-sur-Lesse, wereldberoemd om zijn fraaie grotten, nog wel voorgesteld? Het ligt aan de bovenloop van de Lesse, in de Famenne, en is een uitgelezen toeristenstadje, met niet alleen het 'Domaine des Grottes' (bezoek aan het grottenstelsel, wildpark, museum van de onderaardse wereld en een grote tentoonstelling in een grote, voormalige hoeve), maar evenzeer met enorme wandel- en fiets mogelijkheden.

ROUTEAANDUIDING:

De eerste 700 m van het traject volg je de wit-rode verfstreepjes van het Grote-Routepad 577. Daarna zijn het stukken van plaatselijke wandelingen, aangegeven met ruitvormige bordjes (de nuttige worden vermeld in de routebeschrijving).

In het tweede deel van de wandeling (van Ave richting Resteigne) volg je aanvankelijk anderhalve kilometer lang alweer het GRpad 577. Daarna is er geen bewegwijzering meer tot het te volgen traject de noordelijke richting uitgaat: van dat moment af blijf je gewoon het GR-pad 577 volgen tot in Han-sur-Lesse.

Een deel van dat laatste stuk is bovendien aangegeven door middel van gele, liggende rechthoekjes, en net voor je de beklimming van de Turmont aanvangt, is een enkel rood, liggend rechthoekje helemaal niet zonder betekenis om op de goede weg te blijven.

AARD VAN DE WEGEN:

Het hele traject is één grote afwisseling van verharde wegen (vooral in de omgeving van woonkernen), half- en onverharde landweggetjes en onverharde boswegen en -paden. De reliëfverschillen zijn soms aanzienlijk, zodat je af en toe stevig aan de klim of aan het afdalen moet. Globaal een parcours voor geoefende wandelaars, die onmogelijk een kinderwagen of een rolstoel mee kunnen nemen.

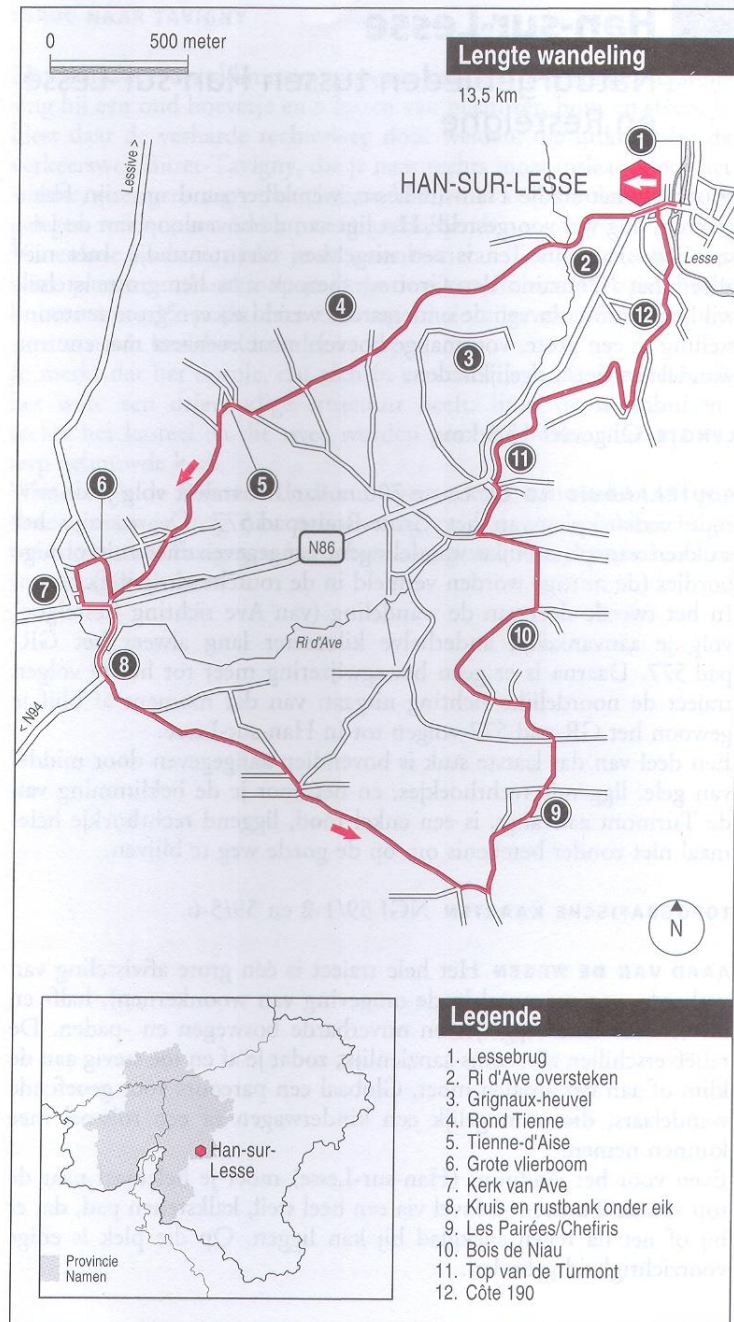
Even voor het eindpunt (Han-sur-Lesse) moet je helemaal naar de top van de Turmont-heuvel via een heel steil, kalkstenen pad, dat er bij of net na regen spekglad bij kan liggen. Op die plek is enige voorzichtigheid geboden.

PARKEREN:

Je kunt de auto achterlaten in de omgeving van de Lessebrug in Han-sur-Lesse, bijvoorbeeld in de rue du Plan d'Eau, aan de rechteroever van de Lesse. Maar in de zomer en op mooie vrije dagen zit Han vaak stikvol toeristen (grottenbezoekers, kajakers, wandelaars, fietsers, slenteraars).

VERTREKPUNT:

Je stelt je op, op de Lessebrug (1) van Han-sur-Lesse en je keert de kerk en het centrum van het toeristenstadje de rug toe. Je steekt een zijarm van de Lesse over (aangelegd om overstromingen te voorkomen) en je volgt dus de rue de Charleville. Er valt niet veel te bekijken in die speedig wat naar links afbuigende straat.

DE WANDELING

DOOR HET LAND VAN DE 'TIENNES' NAAR AVE

Op de hoek van de eerste straat links - de rue des Collires - bevindt zich de plek 'Le Mont' (de berg), waar ooit het middeleeuwse kasteel van Han verrees.

Daar voorbij blijf je de rue de Charleville verder volgen, langs de afslag naar links naar Belvaux (2 km). Je wandelt dus door een (minder interessant) deel van de woonkern van Han-sur-Lesse.

Ter hoogte van de rue de la Butte (links), moet je, bij een gedenksteen die herinnert aan het feit dat de Duitse opmars tijdens het Ardennenoffensief (winter 1944-1945) daar werd gestopt, naar rechts de rue de la Source ingaan. Je volgt de wit-rode tekens van het GRpad en ook de plaatselijke wandeling 'Les Grignaux' (wit, ruitvormig bordje met groen opschrift). Les Grignaux is een van de 'tiennes' waaraan deze streek zo rijk is. Vele honderden eeuwen geleden bevond zich hier een lauwe zee waarin koraalbanken groeiden. Toen de zee zich terugtrok, bleven de koraalbanken als heuvels achter. Ze worden 'tiennes' genoemd en zijn tegenwoordig veelal beschermd als natuurreservaat (talrijke kalkminnende planten, onder meer een aantal soorten wilde orchidee). De prehistorische pracht is als het ware vertaald in hedendaags natuurschoon.

Voorbij nog een aantal panden loop je door een open landschap, met aan je rechterhand de vlakke vallei van de Lesse. Voor je verrijzen een aantal tien nes: van links naar rechts: de Boine (met in zijn diepe ondergrond de grotten van Han), de Turmont (botanisch uniek) en de Grignaux.

Je steekt nu spoedig de Ri d'Ave (2) over, een riviertje op weg naar zijn samenvloeiing met de Lesse.

Bij een Y-vormige wegsplitsing even verder, gaat het GR-pad naar rechts weg, maar jij moet linksaf 'Les Grignaux' blijven volgen. De halfverharde weg stijgt matig door een weidelandschap, op naar de beboste Grignaux-heuvel (3). Bij die tienne gaat de wandeling 'Les Grignaux' naar links. Jij moet rechtdoor blijven gaan en je volgt nu de ruitvormige bordjes van de wandeling 'Pies épeiches' (grote bonte spechten), die langs de noordgrens van de Grignaux leidt.

Voorbij de heuvel moet je nog een stevig stuk de hoogte in: van 160 naar 215 m boven de zeespiegel, en dat over een afstand van ongeveer 1 km. Bij het nagenoeg hoogste punt van dit stuk van de route steek je een dwarsweggetje over (rechtdoor 'Pies épeiches' volgen). Je bewandelt nu een grasweggetje tussen akkerland (links) en de beboste flank van de Rond Tienne (4) (rechts).

Verderop steek je een geasfalteerde dwarsweg over. Rechts steken de antennes van Belgacom Lessive hun rondingen boven de bomen uit. Op die plek bevindt zich een belangrijk communicatiecentrum: de grote antennes zijn gericht op een geostationaire satelliet (een die schijnbaar niet van plaats verandert), een ruimtepost die telefoongesprekken van Europa naar Noord-Amerika doorstuurt en omgekeerd.

Het grazige weggetje gaat eerst aan het dalen en klimt daarna op naar een geasfalteerde dwarsweg voor de Tienne d'Aise (5), alweer een stokoude koraalbank. Bij de nu volgende Y-vormige wegsplitsing moet je links afslaan en passeer je een bord dat je duidelijk maakt dat de Tienne d'Aise een natuurreservaat is.

Even verder bereik je een geasfalteerde dwarsweg. Sla daar links af en wandel, nagenoeg vlak, langs een grote (melkvee)hoeve. Recht voor je komen de eerste huizen van Ave al in zicht.

Bij het witte plaatsnaambord van het gehucht loop je rechtdoor tot bij een volgende Y-vormige wegsplitsing. De rechterweg gaat stijgend de straat Long Tienne in, maar jij daalt met mate de linkerweg in. Voor je ligt de kleine, maar erg mooie woonkern van Ave, die je indaalt via de Tienne de Solins (straat). Aan het eind ervan sla je rechts af, de rue du Borquet in. Er moet nog even wat geklommen worden. Bij het laatste pand voor het nu volgende kruispunt staat de wellicht grootste vlierboom uit je leven (6).

Bij het genoemde kruispunt sla je links af, dalend dit keer. Links voor je is de mooie Sint-Michielskerk van Ave (7) even te zien. Je moet vervolgens de eerste straat links inslaan, de mooiste van het gehucht, met name de rue du T chesau, met een prachtige, 19de eeuwse gevelrij, voorbeeldig onderhouden. Aan het eind van die straat sla je links af en volg je dus de verkeersweg N86.

HET BOS TEN ZUIDEN VAN AVE

Je passeert nog enkele fraaie panden. In de gevel van de karakteristieke hoeve met huisnummer 98 zit een wapenstein uit 1631. Ook het pand met huisnummer 101 is een imposant exemplaar en dateert uit 1690.

Sla de straat dadelijk voorbij dit laatste pand in. Hier zit je meteen op het GR-pad en loop je langs hagen van meidoorn en haagbeuk de natuur in. Wat verder heb je, links, alweer een ontmoeting met de Ri d'Ave. Je steekt het waterloopje, volop in het groen, over en je passeert het laatste pand van Ave, schitterend geroid met een klimrozelaar.

Daarna bereik je een Y-vormige wegsplitsing, bij een rustbank en een kruis onder een eik (8). Kies de linkerweg (GR-pad). Het traject leidt tussen houtwallen met veel hazelaar, vlier en meidoorn. In doorkijkjes kun je het karakteristieke landschap van de Famennestreek bewonderen: wijde dalen met vooral weiden, en beboste dennen.

Onder de enorme kroon van een monumentale eik loop je op zo'n beboste heuvel af. Net ervoor wacht alweer een Y-vormige wegsplitsing. Kies de rechterweg (in feite blijf je rechtdoor gaan). Al stijgend en onder een enorme groene huif passeer je meteen een rechterzijweggetje.

Het is hier stevig klimmen geblazen door een nog vrij jong bos, waarin beuken, berken, eiken en grove dennen elkaar de heerschappij betwisten. In feite een geweldige strijd op leven en dood, die niet alleen bovengronds gestreden wordt (bomen die elkaar trachten te overgroeien; beuken zijn daar meesters in), maar ook ondergronds (water en mineralen afpakken van buurbomen).

De GR-teken loodsen je door het bos heen. Je hoeft je dus niets aan te trekken van zijwegen. Net voordat je de bosrand bereikt, moet je wel even goed uitkijken. Je komt uit bij een kruispunt van diverse boswegen. Op een boom links staat een dubbel GR-teken: het kondigt een richtingverandering aan; meteen verdwijnt het GRpad in de meest linkse weg.

Blijf nog even rechtdoor lopen, tot je pakweg 20 m verder een dwarsweggetje naar rechts in kunt gaan. Meteen is er een Y-vormige wegsplitsing en kies daar, langs een ruitvormig bordje van de Etourneaux-wandeling (met terugwijzend pijltje; dat dus niet volgen), voor links.

Meteen ben je buiten het bos en wandel je tussen een sleetdoornhaag (links) - daarna volgen weiden - en akkerland (rechts). Voor je verrijzen de heuvels die het Lessedal beheersen. De bijna kilometer lange grasweg dwarst als het ware een vruchtbaar plateau. Wie hier, vooraleer het gras gemaaid is, wandelt na een flinke regenbui, is gegarandeerd nat tot in zijn liezen.

Je komt uit bij een geasfalteerde dwarsweg. Sla hem naar links in. 150 m verderop bereik je een dwarsweg; sla die naar links in. Hij loopt pal noordwaarts en is een deel van het GR-pad 577, maar hij is ook nog aangegeven met gele, liggende rechthoekjes.

HET ENE NATUURRESERVAAT NA HET ANDERE

Je loopt door landbouwgebied. Zeer merkwaardig: sommige akkers zijn omringd door een onbewerkt gebleven, vrij brede strook land, die in mei-juni een ongelofelijke weelde aan wilde bloemen vertoont, onder andere ontelbare margrietten. De weldra onverharde weg die je nu volgt, leidt door een afwisseling van bosjes, velden en weiden. De GR-teken houden je op de goede weg, die verderop langs 'Les Pairées' en 'Cheftris' (9) leidt, twee van de staatsnatuurreservaten van het unieke Park van Lesse en Lomme. Op die plek staat een wandelboom, die onder andere aangeeft dat er daar grasvelden met jeneverbesbomen (pelouses à genevriers) bestaan, die groeien op 240 m boven de zeespiegel. En o ja, het grote wandelpad 'Par Monts et par Lesse' ('Over de bergen en langs de Lesse'), aangegeven met rode, liggende rechthoekjes, passeert ook hier.

Wat verder, bij de bosrand, kies je bij een Y-vormige wegsplitsing de linkerweg langs het bord betreffende het natuurreservaat 'Les Pairées (Amont)'. Het wordt gevolgd door een ruitvormig bordje 'Martinets', een plaatselijk wandelpad. Je loopt door een smalle strook eiken en grove dennen, vervolgens tussen bos en akkerland. Terug in een bos passeer je een linkerzijweg en wandel je onder eiken en esdoorns, matig stijgend.

Vorbij een weide (rechts) passeer je een bord van 'Eaux et Forêts' (Waters en Bossen), dat aangeeft dat je hier het domeinbos 'des Gauderées' betreedt. De wandeling 'Les Martinets' buigt nu al spoedig naar rechts af, maar jij blijft rechtdoor het GR-pad volgen.

Bij een zijweg staat een bordje met 'L'Ermitage' (280 m). Je kunt hier eventueel de stijgende zijweg volgen, op zoek naar de overblijfselen van de kluis van Edmond d'Hoffschmidt, vriend van de armen en grapjas-eremiet. Maar het traject dat je moet volgen, gaat rechtdoor (GR-pad), begint vrij steil te dalen en gaat verderop langs een bordje 'Bois de Niau' (10), alweer een prachtig stuk bos.

Buiten het bos bereik je een weide. Links krijg je het fraaiste dorpsgezicht van het gehucht Auffe te zien. Vorbij de weide gaat het GR-pad linksaf, loopt opnieuw samen met 'Les Martinets' en daalt af naar de verkeersweg die Auffe verbindt met Belvaux. Voor je verrijst de Turmont-heuvel, begroeid met zwarte Oostenrijkse dennen, maar met nog veel meer, zoals je zo dadelijk wel zult merken.

Sla de verkeersweg van zojuist naar links in (GR-teken plus liggend geel rechthoekje). Je passeert de eerste zijweg rechts, maar de nu volgende moet je wel inslaan (dubbel GR-teken), net voor de Ri d'Ave. Het onverharde pad leidt door een smalle strook bos. Je moet hier eens goed opletten, want het GR-pad is niet meer duidelijk aangegeven. Even voor je de verkeersweg N86 (Ave - Han-sur-Lesse) bereikt tegenover een elektriciteitspaal met een liggend rood rechthoekje, moet je naar rechts een snel stijgend pad ingaan. De toegang tot het pad is nagenoeg helemaal verborgen achter struikgewas. Meteen heb je de bestijging van de Turmont-heuvel ingezet. Je volgt een zeer steil rotspad (opgelet bij of net na regenweer: kalksteen kan bijzonder glad zijn!). Langs het pad groeien uitzonderlijk fraaie planten: bloedoioevaarsbek en graslelie om maar die twee schoonheden te vermelden. Let wel: je loopt hier door een natuurreservaat, waar alle planten en dieren volledig beschermd zijn.

Boven op de top van de Turmont (11) kun je genieten van een machtig uitzicht op Auffe en omgeving. Op die plek staat ook nog een wandelboom van 'Par Monts et par Lesse' (dat parcours weet wél de mooie plekjes op te zoeken).

Na de korte klimpartij loop je ongeveer vlak door een gemengd bos met veel zwarte Oostenrijkse dennen, maar ook gewone of grove dennen (een stuk sierlijker). Het bospad verbreedt tot bosweg. Bij de bosrand kun je bij een Y-vormige wegsplitsing om het even welke weg volgen: alles loopt verderop toch bij elkaar. De weg blijft, dalend langs een weide (rechts), de bosrand volgen en komt uiteindelijk uit bij een met prikkeldraad afgesloten weide met een bordje 'Attention taureau!' (Pas op voor de stier). Even naar rechts uitwijkend kun je via een nauwe doorgang (veel te smal voor de stier!) de

weg door de weide volgen. Aan het eind ervan wacht nog zo'n doorgang en even verder sta je op de verkeersweg die Han-sur-Lesse met Belvaux verbindt, en met voor je de Boine-heuvel, de 'tienne' waarin de Lesse de wereldberoemde grotten van Han uitgesleten heeft (en daar nog altijd mee doorgaat).

Sla de verkeersweg naar links in. Even verder staat een bordje 'Vue sur l'anticlinal de Wavreille' (zicht op de anticlinale van Wavreille, en daarmee wordt een geplooid rots bedoeld, die je een eind verderop kunt zien). Bij de daaropvolgende kleine 'tienne' (links) staat een wandelboom met de vermelding 'Cote 190' (12) (de top ligt 190 m boven het zeeniveau). Voor je ontdek je de eerste huizen van Han en wat verder passeer je het witte plaatsnaambord van het bekende toeristenstadje.

Vorbij de rue des Bouleaux sla je de eerste straat rechts in: de rue des Collires (GR-pad), d alend langs enkele schilderachtige geveltjes. Rechts in de diepte, verborgen achter groen, stroomt de Lesse.

Aan het eind van de rue des Collires bevindt zich rechts een muurtje met een ingemetselde deur- of vensterboog uit 1390.

Een bord vermeldt dat het een restant is van het middeleeuwse kasteel van Han, dat ooit op die plek verrees.

Je bereikt een grote dwarsstraat, de rue de Charleville. Sla deze naar rechts in en volg ze tot bij de Lessebrug, waar de wandelcirkel wordt gesloten.